

C U V T, V T TR N; C U NHÂN, NHÂN TR OÁN

X a có v qu c v ng n c Thiên La, ông là m t ng i thông minh, nên đã tr c nh n: th cu c vô th ng nhân sanh th ng kh . Li n t b ngai vàng v i tình th ng nh h p đ vào núi tu hành. đ c 30 năm, b ng m t hôm nay có ng i đi săn ham đu i theo m t con nai, l b c sa vào m t cái h m sâu, tr c ch Ngài th ng ng i tham thi n; đ ng th i có m t con r n m t con chim, vì s hĩ cũng đ u r i xu ng đó, thân th b th ng đau đ n vô cùng. Ng i trông lên c u c u kêu la th m thi t. V đ o sĩ nghe ti ng kêu la, đ ng m i t tâm l y đ u c soi xu ng các n n nhân đang g c đ u khóc lóc. Ngài đ n bên h m b o r ng: “Các ng i hãy yên tâm, ta s c u các ng i thoát n n”. Ngài li n đi ki m dây thòng xu ng, ng i, r n, chim đ u nh s i dây đó mà lên, thoát kh i tai n n. Sau khi lên kh i h m c ba đ u thành kính l y t và th a r ng: “Thân m ng chúng con đ c s ng ngày nay, là nh lòng hoàng t ph đ c a Ngài, v y chúng con xin tr n đ i cung c p các v t đ ng Ngài thi u th n, đ đ n đáp công n trong muôn m t!”. Đ o sĩ nói: Ta là qu c v ng trong m t n c, tr n b o đ y kho, mu n gì cũng đ c, nh ng ta nh n th y phú quý nh ng c tù, tài s c danh v ng là c m b y đ a ta vào vòng t i l i, chúng nó là nh ng l i g m s c b n đ gi t đ i ta, là nh ng mũi tên nh n đ b n vào tâm ta và cũng vì chúng ta l n h p mãi trong bi n sanh t , ch u đ m i đ i u đau kh . Vì th , ta ph i t giã xu t gia h c đ o, ta nguy n ch ng đ c đ o qu Vô th ng chánh bi n tri đ khai hóa chúng sanh tr v giác tánh, đâu ph i ba ng i mà thôi?. Ngài nói ti p: T nay các ng i đ n n ta, không gì quý h n quy y Tam B o, vâng l i Ph t đ y, làm các vi c lành.

Ng i th sẵn th a: “ đ i tuy có nh ng nhà nho sĩ tích công lũy đ c, làm lành tránh d , nh ng đâu b ng ng i Ph t t quên mình c u ng i, mà không c n s đ n đáp c a ng i ch u ân. Thâm ân c a Ngài con không bi t l y gì đ n đáp, song ch xin Ngài n u thu n ti n quá b c đ n nhà con, cho con cúng đ ng đôi chút”.

Chim th a: “Con tên Bác, khi nào g p vi c gì c n đ n con xin Ngài g i đ n tên con, con s đ n ngay”.

R n th a: “Con tên Tr n, n u đ o sĩ có gì không hay xây đ n xin Ngài g i tên con, con s đ n h u”.

Th a r i c ba đ u t bi t đ o sĩ ra v . Tình c m t hôm đ o sĩ đ n nhà th sẵn, ng i này vì lòng gian tham ám nh nên v a trông th y Ngài đi đàng xa, v i vàng b o v : “Ngài đ n kia s

không may cho ta, nếu ta có bỏ o ngái làm thác ăn gì đá cúng đáng, ngái hãy chám chám, vì quá ngá thì ông &y sá không ăn náa”. Đáo sĩ váa đán nhà, hai vá cháng thá sẵn niám ná tiáp rác, mái iá lái thá trai nháng đán dà nói chuyán mái quá ngá, Ngài phái vá không.

Trá vá núi tháy chim, Ngài gái: Bác!... Bác!...

Chim tháa: “Ngài á đáu vá?”

- Ta á nhà thá sẵn vá.

- Ngài đã thá trai cháa.

- Nhà kia cháa káp đán thì đã quá ngá, nên ta không ăn mà trá vá đây.

Nghe váy chim tác tái than ráng: “Thát ngái quá vong ân bái nghĩa!”. Rái quay lái tháa vái đáo sĩ: “Con không biát láy gì đá cúng đáng Ngài. Mái Ngài ngái đây con đi chác lát sá trá vá”. Chim lián bay vào háu cung cáa vua ná c Bà Già, tháy Hoàng háu nám ngá, trên đáu có gài hát ngác kim cáng; chim tha vá dâng cúng đáo sĩ. Hoàng háu tánh đáy tìm ngác không tháy, lián táu vua. Vua truyán sác trong ná c: ngái nào tìm đác ngác tráng tháng.

Đáo sĩ khi đác ngác kim cáng bán nghĩ ráng: “Ta tu hành dùng gì đán vát này, thôi đem lái cho ngái thá sẵn”. Ngái thá sẵn biát là ngác cáa vua, bán trái đáo sĩ đem đán náp cho nhà vua.

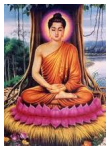
Vua hái đáo sĩ: “Nhà ngái tá đáu đán mà đác ngác quý này?”.

Đáo sĩ suy nghĩ: “Nếu nói sá thát thì loài chim trong cá ná c náy đáu bá chát hát; nếu nói trám đác thì không phái ngái tu hành”, Ngài nghĩ váy đành im láng vui lòng cháu đáng sá hành

phßt ngßn roi tàn nhßn! Ngài không oán vua không thù ngßi i thß sẵn. Trái lßi, Ngài đßng lòng tß bi nên phát nguyßn rßng: “Cho tôi đßc mau thành Phßt đßc u đß các sß quß báo khß nßo cßa anh thß sẵn vì lòng tham ác đã gây nên, và tßt cß chúng sanh hißn đang đau khß”. Vua truyßn đem chôn đßo sß chßa đßu lßi sáng mai đß gißt.

Bßy giß đßo sß gßi tên con rßn:

Tránh! Tránh... Rßn nghĩ: “Trong thiên hß không ai bißt tên ta, chß có đßo sß thôi, có lß cßn gì đßn ta chẳng?”. Rßn vßi vàng tìm đßn, thßy đßo sß bß hình phßt nhß thß. Rßn đau đßn cúi đßu thßa rßng: “Vì sao Ngài bß mßc nßn này?”.

Đßo sß kß tßt cß nguyên do. Rßn rßi nßc mßt thßa: “Lòng nhân đßo cßa đßo sß rßng lßn không bß bßn, mà còn gßp tai nßn nhß thß này, hußng gì kß không đßo đßc, thì tai hßa lßi sao tránh khßi”. Rßn thßm nghĩ: ông vua nßy chß có mßt Thái tß rßt cßng quý, ta sß vào cung cßn chßt Thái tß rßi trß ra đßa thßn dßc cho đßo sß. Và đßn: “Hß thßy đßm Thái tß đi ngang qua, Ngài đem thußc này cßu Thái tß, Ngài sß thoát nßn”.

Sau khi hay tin Thái tß chßt, nhà vua đau đßn vô cùng, bèn truyßn lßnh: “Ngßi i nào có tài năng làm cho Thái tß sßng lßi, ta xin chia mßt nßa nßc”. Nhßng tßt cß lßnh y trong nßc đßu bó tay. Nhà vua đành đem thân Thái tß vào núi đß hßa táng. Đßm đi ngang qua bên đßo sß, đßo sß hßi: “Thái tß đau bßnh gì mà bß mßng chóng thß? Hãy thông thß tôi có thß cßu sßng Thái tß”. Thßtßng nghe vßy vßi vàng đßn tßu vua. Vua rßt mßng cßm đßng nói: “Nßu Ngài cßu sßng con tôi, tôi sß xá tßi cho Ngài và chia nßc đß Ngài làm vua”.

Đßo sß lßy thußc xoa khßp thân thß, bßng nhiên Thái tß ngßi dßy: “Vì sao ta ß đây?”. Ngßi i hßu thußt rß mßi vißc đã xßy ra. Thái tß vui mßng trß vß cung. Vua giß lßi hßa chia nßa nßc cho Đßo sß, Đßo sß nhßt đßnh tß khßc không nhßn. Khi đó nhà vua tßnh ngß, Đßo sß là ngßi i đã sßng ra khßi vòng danh lßi, bèn hßi: “Ngài ß nßc nào, và đßc ngßc ß đâu?”.

Đßo sĩ thußt rß đßu đuôi vißc đß xßy ra. Nhà vua nghe rßi ăßn nßn cßu xin sám hßi, rßi đòi thß sẵn đßn bßo: “Ngßi i có công vißi nßc, đßm tßt cß bà con đßn đßy ta sß trßng trßng”. Khi đß đßn đßy đß vua truyßn lßnh: “Vißi ngßi đß bßt nhßn bßi nghĩa, mà đßo sĩ gßn thßc oan, tßi ngßi rßt nßng ta sß gißt cß hß”. Lßnh vßa truyßn ra, Đßo sĩ vißi đßn can vua: “Chúng ta là kß trßng phu, không nên đßm oán đß báo oán, nên đßm ân mà báo oán, oán ßy mßi mong đßt đßc. Vßy xin bß hß hßy vì tôi tha cho tßt cß nhßng ngßi nßy”. Vua nghe cßm đßng và mßn phßc đßc nhßn nßi hy sinh cao cß cßa đßo sĩ. Lißn ân xá cho nhßng tßi nhßn ßy.

Đßo sĩ trß vß núi, tißp tßc tinh tßn tu hành, đßn khi mßng chung đßc sanh lên cõi trßi và lßn lßt chßng thành đßo quß.

Nói đßn đßy, Đßc Phßt Thích Ca Mâu Ni gßi các Tß kheo mà bßo: “Đßo sĩ này chính là tißn thân cßa ta, chim là tißn thân cßa ông Thu Tß, rßn tßc là A Nan ngày nay, thß sẵn chính là Đßu Đßt đó vßy”.